

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

18.04.2013 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал daily](#)

✓ **МВФ: Увеличавайте държавните инвестиции с еврофондовете**

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2013/04/17/2043649_mvf_uelichavaite_durjavnite_investicii_s_evrofon_dovete/

Не повече текущи, а капиталови разходи. Мерки за увеличаване на събираемостта на косвените данъци вместо вдигане на преките. Подобен тип фискална политика би имал най-благоприятно влияние върху икономиката на България в дългосрочен план.

Това са част от изводите на Международния валутен фонд (МВФ), описани в работен доклад за влиянието на фискалните мултипликатори, които показват каква добавена стойност създават различните видове държавни разходи. Или казано на по-разбираем език - как държавата трябва да харчи парите на данъкоплатците, така че това да донесе по-голям икономически растеж.

Организацията прави опит за първи път да остойности полезността на различни антикризисни мерки при евентуалното им прилагане в България. Една от констатациите на доклада е, че фискалните мерки имат много по-голямо влияние в периоди на криза, когато реалният брутен продукт е под своя потенциал.

Кои са полезните мерки

МВФ класира различните видове фискални мерки в приходната и разходната част на бюджета, които могат да благоприятстват в най-голяма степен икономическия растеж. Най-голяма полезност имат правителствените инвестиции, след това общото правителствено потребление. На трето място се класират директните трансфери към уязвими социални групи и след това се подреждат мерки като понижението на корпоративните данъци, доходните данъци и косвените данъци.

Според МВФ държавните инвестиции, насочени в области като инфраструктура, образование, или институционални реформи, се амортизират много по-бавно от корпоративните вложения във физически активи и ще служат на икономиката за много по-дълъг период от време. От тази гледна точка такъв тип бюджетни разходи могат да са по-ефективни дори от частните.

От МВФ категорично определят като вредни за икономиката всякакви увеличения на данъците. От една страна, по-високи корпоративни данъци биха попречили на формирането на капитал в частния сектор, защото ще забавят инвестициите и увеличаването на производителността. Увеличението на косвените и личните доходни данъци пък ще свие потреблението на домакинствата, и особено на тези, чиито доходи са толкова малки, че се харчат напълно и не остават възможности за спестяване.

Препоръчва ли се тегленето на заеми

Като най-добър източник на инвестициите от фонда посочват еврофондовете. Те сравняват два сценария - първият е, при положение че националното съфинансиране (средно 15%) не е за сметка на по-висок бюджетен дефицит. При втория вариант се допуска по-голяма дупка в бюджета. И в двата случая икономиката расте повече.

"По-високите капиталови разходи водят до увеличение на БВП. Ако те растат постоянно с 2% от номиналния БВП, в дългосрочен план това може да повиши с до 30 процентни пункта съществуващата публична инфраструктура. Това от своя страна води до по-висока производителност и БВП може да се нарасне с до 3 процента повече в сравнение с базовия сценарий", твърдят от МВФ.

От МВФ изтъкват, че е по-добре увеличените капиталови разходи на държавата да са за сметка на изсветляване на сивата икономика и повишена събираемост на ДДС. При външно финансиране на инвестициите в дългосрочен план рискът е държавата да измести частния сектор на пазара на дълг, защото ще изझे ресурсите за инвестиционно кредитиране на бизнеса.

Какво смятат управляващите

Още в първия ден от своето встъпване в длъжност служебният финансов министър Калин Христов коментира, че държавните инвестиции носят най-голям мултиплициращ ефект. И че ако трябва да се свият разходите на държавата, по-добре е това да е за сметка на текущите разходи.

През миналата година бюджетният дефицит се оказа почти тройно по-нисък от предварително заложения и причина за това бяха икономии в капиталовите разходи. Спестяването им дойде от факта, че държавата не е усвоила една трета от планираните 3.8 млрд. лв. еврофондове и така спести нужното национално съфинансиране по европейските проекти. Когато данните за изпълнението на бюджета станаха публични, макроикономисти пресметнаха, че спестените инвестиции и неусвояването на еврофондовете са могли да увеличат икономическия растеж с поне 1 процентен пункт от реалния, който се оказа 0.8%.

✓ **Дянков защитава мерките за икономии пред "Уолстрийт джърнъл"**

<http://www.klassa.bg/news/Read/article/229223-%D0%94%D1%8F%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%B2+%D0%B7%D0%B0%D1%89%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%B2%D0%B0+%D0%BC%D0%B5%D1%80%D0%BA%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%B7%D0%B0+%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%B8+%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4+%22%D0%A3%D0%BE%D0%BB%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B8%D0%B9%D1%82+%D0%B4%D0%B6%D1%8A%D1%80%D0%BD%D1%8A%D0%BB%22+>

Европа се нуждае от по-умен дебат за мерките за икономии, пише бившият вицепремиер и министър на финансите Симеон Дянков в статия, публикувана в американския вестник "Уолстрийт джърнъл".

Дянков припомня, че мерките за икономии са обвинявани за всички бедни на Европа едва ли не от всички - от президентите на САЩ и Франция Барак Обама и Франсоа Оланд през бюрократите от МВФ и ЕС до стачкуващите работници навсякъде на континента.

"Повече държавни пари, казват те, означават по-висок растеж и по-добри изгледи за работа", отбелязва той и подчертава, че "доказателствата сочат точно обратното".

"Икономиките от Европейския съюз, които регистрират най-висок растеж през последните три години - Германия, Латвия, Литва, Полша и Швеция - всички те приемат мерките за икономии сериозно.

Прогнозите на Европейската комисия от зимата на 2013 г. показват сходна тенденция.

Петте най-бързо растящи икономии в Европа

е прогнозирано да бъдат България, Естония, Латвия, Литва и Румъния - всички те фискални ястреби", се аргументира Дянков.

Бившият финансов министър посочва, че докато той е заемал поста, България е съкратила държавните разходи и е повишила пенсионната възраст - мерки, които са свели бюджетния дефицит до под 1% от БВП миналата година - но въпреки това националната икономика е едва една от четирите в Европа, които са регистрирали растеж 12 поредни тримесечия.

"Мнозина анализатори казват, че правителството на Бойко Борисов е паднало заради мерките за икономии. Истинската причина обаче е това, че ние не успяхме да реформираме сектори като енергетиката и здравеопазването и да наложим мерките за икономии и в тях", пише Симеон Дянков.

Бившият финансов министър подчертава, че

"Европа се нуждае от мерки за икономии,

в противен случай - обяснява той - неефективността в определени сектори се запазва. Освен това големите държавни разходи откриват повече възможности за корупция."

"Европа се нуждае и от откровена дискусия за конкурентоспособността", казва Дянков.

Той се аргументира, че "най-голямата слабост на континента е, че много страни произвеждат и изнасят прекалено малко и на прекалено висока цена".

Има голяма доза истина в обясняването на неконкурентоспособността на европейската икономика с еврото, пише бившият финансов министър.

Страните от Южна Европа приеха единната валута при надценен курс, а в контраст Германия обезцени своята валута при влизането си и така повиши своята производителност.

Европа следователно

се нуждае отчаяно от план за икономически растеж,

подчертава Дянков и изразява съжаление, че този въпрос така и никога не се е озовал в центъра на вниманието, въпреки неговите призиви.

Твърде много внимание бе отделено на фискалните пактове, данъчната хармонизация и банковия надзор като следващото голямо нещо, отчита той.

Бившият финансов министър пише в заключение, че Европа може да заработи само с мерки за икономии в държавните бюджети, в съчетание с намаляване на бюрокрацията и структурни реформи.

✓ **Финансовата стабилност не гарантира автоматично растеж**

<http://pressadaily.bg/publication/13274-%D0%A4%D0%B8%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%B1%D0%B8%D0%BB%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82-%D0%BD%D0%B5-%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%B8%D1%80%D0%B0-%D0%B0%D0%B2%D1%82%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%BE-%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%B6/>

"България е финансова стабилна и това е необходимо, но не достатъчно условие за растеж". Това каза Левон Хампарцумян, главен изпълнителен директор на УниКредит Булбанк по време на конференцията "Успешно управление на рискове в несигурна среда", организирана от Кофас България, съобщи от Булбанк.

Той посочи няколко фактора, изиграли положителна роля върху българската банкова система. На първо място, липсата на сложни деривативни финансови инструменти помогна на страната да бъде защитена от най-тежките ефекти на кризата, започнала през 2008 г., като загуба на спестявания, сериозни намалявания на активите на пенсионните фондове

и т.н. В същото време банковата криза от 1996 – 1997 г. помогна на България да създаде една консервативна, регулирана и добре работеща банкова система.

"Банките следват развитието на икономиката и кредитирането ще започне да нараства с по-бързи темпове, когато бизнесът генерира растеж и се появят повече качествени инвестиционни проекти", коментира Хампарцумян. Той обясни още, че икономическата среда и насърчаването на предприемчивостта са факторите, които генерират растеж.

Банкерът каза още, че не очаква депозити от Кипър да бъдат прехвърляни в България. Според Левон Хампарцумян големите инвеститори търсят страни с ниски данъци и прилагачи английската правна система, а България може да почерпи опит от Северно-европейските и Балтийските страни, за да подобри средата си за правене на бизнес.

economynews.bg

✓ Дефицит по КФП 1,3% от БВП

<http://www.economynews.bg/%D0%B4%D0%B5%D1%84%D0%B8%D1%86%D0%B8%D1%82-%D0%BF%D0%BE-%D0%BA%D1%84%D0%BF-13-%D0%BE%D1%82-%D0%B1%D0%B2%D0%BF-news44253.html>

Правителството одобри средносрочната бюджетна прогноза за периода 2014-2016 г. и актуализацията на Стратегията за управление на държавния дълг за периода 2012-2014 година. Двата документа са първите, които са разработени и съобразени изцяло с влизания от 1 януари 2014 г. Закон за публичните финанси. Целта на нормативния акт е широкообхватна реформа на средносрочната бюджетна рамка със засилено взаимодействие между законодателната, изпълнителната и съдебната власт и общините за провеждане на благоразумна фискална политика.

Средносрочната бюджетна прогноза за периода 2014-2016 г. съдържа основните допускания, при които е разработена, прогнози за развитието на националната и световната икономика, целите на фискалната и бюджетната политика, обвързани със заложените в Закона за публичните финанси фискални правила и ограничения. В документа са заложени и таваните на разходите по отделни първостепенни разпоредители с бюджет или обобщено за група първостепенни разпоредители с бюджет и/или на бюджетните взаимоотношения за следващите три години.

Средносрочната прогноза е разработена и в съответствие с ангажиментите по третия Европейски семестър и с т. нар. специфични препоръки на Съвета на Европейския съюз относно Националната програма за реформи и Конвергентната програма на Република България. Прогнозата използва като основа пролетния макроикономически сценарий за периода 2013-2016 г., оценката на прякото въздействие на предвижданите политики върху дългосрочната устойчивост на публичните финанси, бюджетните прогнози на разпоредителите с бюджет и направените оценки от Министерството на финансите. Макроикономическата прогноза, използвана при разработването на средносрочната бюджетна прогноза, се базира на допускания за основни показатели на външната среда на Европейската комисия и Министерството на финансите на България, актуални към началото на март 2013 г.

Средносрочната бюджетна прогноза предвижда продължаване на процеса на фискална консолидация. Заложената фискална позиция за периода 2014-2016 г. е дефицит по консолидираната фискална програма (КФП) в размер на 1,3% от БВП за 2014 г., 1,0% от БВП за 2015 г. и 0,8% от БВП за 2016 година. Общото ниво на приходите по КФП за периода 2014-2016 г. се предвижда да бъде в рамките на 35-36% от БВП при запазване на данъчно-осигурителната политика и ефективни действия на приходните администрации за по-висока събираемост на бюджетните приходи. Разходите по КФП за 2014 г. са на ниво от 38,0% от БВП с оглед постигане на заложената фискална цел, без да се променя поетият ангажимент за дългосрочна устойчивост и предсказуемост на данъчно-осигурителната политика. Разходите по КФП за 2015 и 2016 г. са съответно 37,8% от БВП и 36,1% от БВП с цел осигуряване на постепенно намаляване на дефицита в средносрочен план.

Годишната актуализация на приетата от Министерския съвет Стратегия за управление на държавния дълг за периода 2012-2014 г. представлява своеобразен преглед на изпълнението на поставените цели за управление на суверенните задължения през 2012 г. Тя отчита реализираните в резултат на това промени в размера и структурата на държавния дълг в контекста на икономическите процеси, свързани с преодоляване на последиците от глобалната криза и възстановяване на българската икономика. Документът извежда и основните рискове, които следва да се имат предвид при определянето на основните насоки и приоритетните направления в областта на дълговата политика през оставащия период на действие на стратегията.

През следващите години дълговото финансиране ще бъде насочено основно към осигуряване на необходимите източници за финансиране на бюджета, рефинансиране на дълга в обращение и поддържане на законово определените нива на фискалния резерв, както и за реализиране на значими публични инфраструктурни проекти в страната. През периода 2014-2016 г. емисиите държавни ценни книжа на вътрешния и на международните капиталови пазари ще продължат да бъдат основен източник за дългово финансиране на бюджета.